

zlatonosni rifi. Angleži imajo mnogo denarja in ne vedo kam ž njim. Kakor je navada v takih zadevah, ustanovili so družbo in izdali delnic za mnogo tisoč liber šterlingov. Tuje novine so razglasile vse to za vrtoglavo početje, kazaje na veliko sleparijo, ki se je prigodila nedavno v Indiji. Tam so tudi objavili zlato polje. Zato so sedaj mnogi glavničarji pazljivejši in ne gredo koj na limance.

Angleški dobičkolovci so pokupili več farm v lydenburškem okraju. Bil sem v teh končinah 1875. in 1876. l. v družbi nekaterih avstralijskih diggerjev. Slabo smo naleteli. Delali smo zastonj, in po vrhu še doplačali.

Leta 1876 sem bil v Eerstelingu, kjer je delala neka angleška družba. Ravno tiste dni je došel z Angleške dozornik, ki mi je povedal, da je družba uže 25.000 liber šterlingov zakopala. Prinesel je novih 25.000 s pristavkom, če ne bode še nič, ustavilo se bode delo.

Tudi na pokupljenih farmah v lydenburškem okraju je družba uže postavila parne stroje. Ne vé se čisto nič, ali bode kaj dobička. In vendar podkupljene novine v eno mer trobijo po svetu o bogastvu v transvaalskih rifih, da bi neskušene glavničarje ujeli.

Delal sem mnogo let v Avstraliji in dobro poznam ondote rife. Ko sem toraj transvaalske rife primerjal z avstralijskimi, koj sem rekel, da tu ne bode toliko zlata, kakor se vpije. Ko je londonska družba poslala ljudij, da se prepričajo o bogastvu rifov, nalomili so ti prebrisanci mnogo ton najlepšega kremena in poslali v London. Ni čuda, da so se dali premotiti v Londonu, kajti v poslanem kremenu je bilo primeroma še dosta zlata. Vse to sem dobro vedel, ko sem bil 1875. in 1876. l. v teh krajih. Ali vendar sem se sedaj spustil s Pretorije še enkrat v te kraje, da bi se z novega prepričal, kako je. Nisem se motil. Ni tako, kakor sporočajo novine. Te gore so res od prirode bogato obdarjene z zunanjjo krasoto. Tu je plodna zemlja, dosta prekrasnega lesa in vode. Zato je severni kos Transvaala pravi raj, južni kosovi, država Oranjska, zemlja Grikvov in velik kos Kapske pa so gola, peščena pustinja, brez visokega lesa, brez studencev.

Dalje na vzhod sem prišel do velikih gor limbobskih. Portugalski inženirji so merili železno cesto, ki bode spajala Pretorijo z zalivom delagojskim. Kedar bode do delana, odprla se bode pot ne samo v Transvaal, temveč tudi v notranjo Afriko, in no bode treba truditi se po neizmerno težavnem potu skozi suho južno Afriko. Lourenço Marques v zalivu delagojskem ima najlepše pristanišče na vzhodnem pobrežju afriškem. Tri dni sem ostal pri častitih inženirjih.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane.

† Davorin Trstenjak.

Zopet vzela nam je neizprosna smrt enega najboljših Slovencev, Davorina Trstenjaka. Po dolgi bolezni umrl je ne le po vseh krajih, kjer Slovenci prebivajo, ampak tudi drugod dobro znani, marljivi slovenski pisatelj, prečastiti gospod Davorin Trstenjak, župnik v Starem Trgu pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem. Rojen je bil v vasi Kraljevcih pri sv. Juriju na Ščavnici 8. novembra 1817. l., obiskal ljudske šole pri sv. Juriju, dovršil gimnazijo v Mariboru, filozofijo v Gradcu in Zagrebu, bogoslovje v Gradcu in bil v duhovnika posvečen dne 28. julija 1844. Služboval je kot kapelan v Slivnici, Ljutomeru in Ptuju, dobil 1850. leta službo na mariborski gimnaziji kot učitelj veronauka, slovenščine in zgodovine in bil l. 1861 imenovan župnikom pri sv. Juriju na Ponikvi in 1879. leta pa župnikom v Starem Trgu, kjer je ljubljien od svojih župljanov do svoje smrti deloval. Njegovo vspešno delovanje priznalo se je tudi na najvišjem mestu in Njega apostolsko Veličanstvo, naš preljubljeni vladar odlikoval ga je z zlatim križcem za zasluge in visoko duhovensko oblastvo mu podelilo naslov knezo-škofijskega duhovnega svetovalca. Naš nepozabljivi Davorin Trstenjak pisatelj je uže kot dijak v vezani in nevezani besedi, in to ne le v slovenskem, ampak tudi v hrvaškem in nemškem jeziku. Pozneje pečal se je posebno mnogo s staroslovaško zgodovino in bil z mnogimi učenjaki v zvezi. Ljubezen do slovanskega naroda navduševala ga je pri delu in ves čas svojega življenja, reči smemo, žrtvoval je svojemu ljubemu narodu svoji domovini. „Novicam“ je bil nad trideset let najzvestejši in najplodovitejši sotrudnik. Priobčeval je pa svoje spise tudi v „Drobtinica“, „Danici ilirski“, „Zori dalmatinski“, „Slovenskem Glasniku“, „Vestniku“, „Kresu“, „Slovenskem Prijatelju“, „Slovenu“ (celovškem), v knjigah „Matice Slovenske“ in drugih slovenskih in tudi nemških listih. Bog daj vzgledno značajnemu slovenskemu duhovniku in pisatelju večni mir!

— Čast. gosp. Davorina Trstenjaka pogreb je bil danes dopoldne ob 10. uri. Iz Ljubljane udeleži se pogreba kot zastopnik narodnih poslancev in pisateljskega društva gosp. dr. J. Vošnjak in kot zastopniki ljubljanskega „Sokola“, katerega član je bil pokojni, starosta deželni poslanec Ivan Hribar in gg. Hanuš in Prosenc. Na krsto položila je „Matica Slovenska“, „Sokol“, pisateljsko društvo in drugi krasne vence. — Pri pogrebu peli bodo pevci ljubljanske čitalnice.

— Državni zbor pričel je ta ponedeljek zopet svoje delovanje. Položaj nastal je nov vsled tega, da

je velik del opozicije namreč Nemci v Češki sklenil poravnavo ter nima več povoda vladi nasprotovati, ako noče. V desnici pa izrekoma Čehom na Moravski in Šleziji in pa Slovincem pa velja prepričanje, da železna logika dognanih činov ne dopušča drugega kot to, načelo sprejeto na Češkem, po katerem vsak narod o svojih narodnih vprašanjih odločuje sam, mora veljavo dobiti tudi za Slovence in za Čehe zunaj Češke. Daljni razvoj položaja bode pokazal, ali bode vlada skušala resno zvršiti svoj prvoten program in si potem zagotovi stalno in veliko večino, ali pa se bode srečneje čutila v guganji med desnico in levico.

Kolikor čujemo namerava sedaj vlada parlamentarno delovanje državnega zbora dognati do Velike noči in potem sklicati Češki deželni zbor v izvršitev onih točk poravnave, ki spadajo v področje deželnega zbora. Od druge strani pa se čuje, da vendar le pride v razpravo načrt novega kazenskega zakona.

— **Lakota na Kranjskem.** Z ljubljanske okolice, z Notranjskega in nekaterih okrajev Dolenjske dohajajo že dalj časa nujne prošnje za izdatno pomoč stradajočim, katerim je silno deževje s povodnjami v minulem letu uničilo vse poljske pridelke. Prošnja za državno pomoč, katera se je vsled sklepa deželnega zbora poslala do ministerstva, še ni rešena, deželna vlada in deželni odbor ne vesta toraj s koliko svoto bode mogoče razpolagati pri podpiranju stradajočih. Začasno je deželni odbor prihitel na pomoč s tem, da je v ta namen naročil turščice in krompirja. Pričakovati je, da tudi vlada na Dunaji kmalo in povoljno reši dotično prošnjo, dokler še ni prepozno. Županom prizadetih občin je priporočati, da na drobno sestavljajo izkaze o številu onih oseb in rodbin, katere nimajo ne več živeža in tudi ne zaslužka. Pri posestnikih treba tudi omeniti, ali imajo za gnojenje in obdelovanje polja potrebno število živine, oziroma po koliko jih imajo posamezni premalo, ker to dokazuje začetek propada posestev.

— **Okrajna bolniška blagajna Ljubljanska.** V dobi šestih mesecev vbolelo je 453 blagajničnih udov izmed teh 404 moških in 49 ženskih. Koliko jih je obolelo na influenci je razvidno iz tega, da je bilo v jedinem mesecu januariji izmed vseh doslej obolelih 453 udov 207 bolnikov. Umrlo je 8 udov, med temi 2 ženski. Izplačalo se je bolniščine 2420 gld. 61 kr. (samo meseca januarija 932 gld. 46 kr.), bolniških oskrbovalnih troškov 458 gld. 20 kr.; voznine 56 gld. 80 kr., zdravniških troškov 1007 gld., za zdravila 616 gld. 83 kr., za mesec november, december 1889 in januarij 1890 485 gld. 55 kr., pogrebščine 108 gld., za kopelji 32 gld. 95 kr., za terapevtske pripomočke 17 gld. 38 kr. in za obehzbrano 15 gld. 70 kr., torej skupno 4733 gld. 47 kr.

Trgovinska in obrtniška zbornica v Ljubljani zborovala je minuli petek, ter je rešila točke dnevnega reda. Pri volitvi predsedništva izvoljeni so bili: za

predsednika dr. Poklukar, za podpredsednika trgovec J. Perdan, za začasnega predsednika A. Klein.

Katoliško politično društvo v Ljubljani se je ustanovilo in je prejšno nedeljo volilo predsedništvo, v katero so bili izvoljeni: za predsednika: kanonik Klun, za prvega namestnika: poslanec O. Detela, za drugega namestnika pa poslanec Fr. Povše.

Koncert „Slavjanski“. V pondeljek večer ob 1/2 8. uri bil je, kakor se nam poroča z Dunaja 7. koncert „Slavjanskij-jev“ v veliki dvorani hiše Musikverein-a. Poslušalcev bilo je, kakor vselej popred, natlačeno polno, med njimi nekaj eksclenc in višjih častnikov.

Imenovanje pravosodnega ministra. Premeščeni so Sodnik vit. Strahl z Brežic v Ptuj, sodnik dr. Vovšek z Gornjega Grada v Brežice, Štefan Kotzianschitz z Ljutomera v Slov. Bistrico, J. Jesernig z Loža v Ljutomer, dalje sodnijski pristavi dr. Vokaun s Konjice in A. Doxat s Šmarja in dr. Kuster s Sevnice v Maribor. Za okr. sodnike je minister imenoval: pristava Fr. Mikuša z Mokronoga v Lož, A. Rothschedel-a z Maribora v Gornji Grad. — in za pristave: avskultanta Ad. Kotzian-a v Konjice, A. Ogrinz-a za Brežice, R. Markhl-a za Šmarje in dr. Roschanz-a za Mokronog.

— **Deželni odbor kranjski** je dovolil podporo kostanjeviški podružnici, da naredi še peti poskusni ameriški vinograd, in sicer v Čateži, novomeški podružnici pa za dva taka vinograda.

— V **Krškem** je bila dné 23. januarija občinska volitev. Za župana je izvoljen g. Pfeifer, za svetovalce pa gg. Dr. Mencinger, Fr. Gregorič, Jos. Pirc, V. Roštohar, Ferd. Ženar, Karol Ženar, Rudolf Engelsberger in J. Dimec.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Prva seja državnega zbora vršila se je minuli ponedeljek ne da bi bila zbornica kazala spremenjeno lice. Za naznanila predsedništva se razun obljub novovstopnih poslancev, nekrologa umrlemu dr. Gross-u in pa naznanila, da dr. Matuš odloži poslanstvo ni brigal nihče, videti je bilo pa toliko več skupin, pri katerih so se razgovarjali poslanci, deloma v dvorani, deloma na zvonajnih hodiščih krog dvorane. Tudi za utemeljevanje prvotnih predlogov brigal se je malokdo. — Še le, ko je prišlo na vrsto poročilo peticijskega odseka o prošnji L. Kresnika, ki je bil l. 1877. po nedolžnem obsojen na 8 mesecev težke ječe — za odškodovanje, — pričela se je živahna razprava, pri kateri je poročevalec J. Hren nadrobno vtemeljeval predlog peticijskega odseka, da se prošnja odstopi vladi s priporočilom, da naj se na njo kolikor moč ozira.